

spectantes. Vide *verb.* Exercitia spiritualia, num. 1, 2.
Fratres minores exercitiis vacantes quam indulgentiam lucentur, num. 3.

EXHÆREDATIO (III, 919).

Exhæredatio quid sit. Vide *verb.* Exhæredatio, num. 1.

Exhæredatio tam ascendentium, quam descendendum, ad hoc ut valide fiat, et suum sortiatur effectum, quid requiratur, num. 2 ad 9.

Causæ legitimæ exhæredandi descendentes quatuordecim enumerantur et assignantur, num. 10 ad 25.

Quando proles possit exhæredari propter contractum matrimonium invitis parentibus juxta statuta municipalia locorum, num. 26 ad 29.

Causæ legitimæ, ob quas licet liberis exhæredare parentes, vel alios ascendentes, assignantur, num. 30 ad 38.

Omnes dictæ causæ exhæredandi quando cessent, num. 39 et 40.

Causæ, ob quas exhæredari poterit frater in casu, quo turpis persona instituta est hæres, tres assignantur, num. 41 ad 44.

Exhæredatio ut plurimum fit *notæ causa*, et in *pœnam liberorum*. Sed et fieri potest exhæred. *bona mente*, num. 45 et 46.

Quæ sit exhæredatio bona mente, num. 47 et seqq.

EXSILII PŒNA.

Exsili pœna quid sit. Vide *verb.* Pœna, art. 1, n. 15.

EXORCIZARE, EXORCISTA (III, 927).

Exorcizare sumitur in duplici sensu, et uterque assignatur; ejusque secundo sensu capti traditur definitio. Vide *verb.* Exorcizare, num. 1, 2 et 3.

Exorcismi cæremonia, quæ fit in baptismo, ubi imperetur, et de ea fiat mentio, num. 4, 5.

Infans ratione periculi baptizatus, an debeat exorcizari, et quid sit exorcistæ munus, num. 6 et 7.

Ad licite exorcizandum quid requiratur, et quid de Exorcistis utentibus modis insolitis, num. 8 ad 11 et num. 18 et 19.

Pro exorcizanda moniali, an concedatur licentia ingrediendi clausuram; et a quo, quomodo, et in quo loco sit exorcizanda, num. 12 ad 16.

Signa præcipua energumencorum referuntur, num. 17.

Præcis Ecclesiæ sæculis non solum clerici, verum et laici donum ejiciendi dæmones habuere, et sic exorcistarum officium usurparunt, num. 21, 22 et 23.

Postea peculiare munus in Ecclesia fuit eorum qui in gradum exorcistarum cooptati erant, num. 24.

Per id vero temporis ad exorcistatum non ordinabantur nisi provecioris ætatis, num. 25 et 26.

Quid evenerit mutata hac disciplina, in *nov. add.* num. 26.

EXORCISTATUS.

Exorcistatus quid sit, quæ ejus materia, et forma et quando fuerit institutus. Vide *verb.* Ordo, art. 1 num. 34.

Exorcistatus conferendus est subdiacono, diacono, et presbytero Græco, qui ritu Latino ad diaconatum, presbyteratum, aut episcopatum sint promovendi. Vide n. 34 ad 56.

EXPILATA HÆREDITAS.

Expilata hæreditatis quæ pœna sit, et quid sit hoc crimen. Vide *verb.* Pœna, art. 2, num. 98.

EXPOSITI FILII.

Vide *verb.* Expositi filii, *verb.* Filius num. 17 ad 20, *verb.* Parentes, num. 20 ad 32.

EXPOSITIO SS. SACRAMENTI (III, 955).

Quando permitti non debet. Vide *verb.* Expositio sanctissimi sacramenti, num. 1.

Usus exponendi sanctissimam Eucharistiam in festis sanctorum apud plures scriptores reprobat, num. 2.

Quando exponitur sanctissimum sacramentum, quot candelæ ardere debeant, num. 3 et 4.

EXSTINCTIO VOTI.

Vide *verb.* Votum, art. 3 n. 2 ad 9.

EXTRACTIO (III, 935).

De extractione rei inquisiti, vel damnati a loco immuni in casibus permissis. Vide *verb.* Extractio, num. 1 et seqq.

Extractio segetum, farinæ, et olei extra statum ecclesiasticum sine speciali chirographo papæ sub gravissimis pœnis prohibetur, num. 6.

Extractio rerum aliarum mobilium quorum arbitrio permittatur. Vide num. 7.

In extractione segetum quænam cautelæ adhibendæ, num. 8.

Quibus in casibus permittatur extractio segetum, etc., a statu ecclesiæ, num. 9 et seqq.

EXTREMA UNGTIO (III, 953).

Varie unctiones in praxi habentur in ecclesia. Vide *verb.* Extrema Unctio, num. 1.

Extremæ unctionis definitio traditur, ac demonstratur esse novæ legis sacramentum, et quando institutum ejusque duplex materia, num. 2 ad 8.

In quo casu, et quomodo possit oleo benedicto addi oleum non benedictum, num. 9 et 10.

Forma hujus sacramenti traditur, et quomodo preferenda, ac unctiones faciendæ tam in viris quam in feminis. Et quid si aliquis careat aliquo sensu, vel mutilatus existat, num. 11 ad 17.

In quo casu unica unctio sufficiat, et quando fieri possit absque contactu immediato, num. 18, 19 et 20 et in nota.

Administratio hujus sacramenti in quo habitu fieri possit, ac debeat, num. 21.

Minister licitus ac validus hujus sacramenti qui sit. Et in quo casu, et quibus personis possint regulares hoc sacramentum administrare, et de cujus licentia, num. 22 ad 28.

Uctiones a quot sacerdotibus fieri possint, ac debeant. Et quid si minister moriatur dum actu ungit. Et validum sit sacramentum si unus ungat, et alter proferat verba, num. 29 ad 33.

Subjectum capax hujus sacramenti assignatur. Et quibus personis ministrari possit vel non, a num. 34 ad 37 et in *nov. add.* num. 86 et seqq.

An sit de præcepto hoc sacramentum suscipere, et ipsum negligere quando sit peccatum, vel non. Et an, quando, et quomodo peccet parochus non ministrando, vel negligendo administrare hoc sacramentum. Et in quibus casibus teneatur, n. 38 ad 44.

Effectus speciales, et præcipui hujus sacramenti quatuor assignantur, num. 45 ad 48.

Oleum infirmorum ubi, et quomodo asservari debeat, num. 49 et 50.

Sacculus pro includendo vase hujus olei cujus coloris esse debeat, num. 51.

Apud Græcos oleum a presbyteris benedicuntur; num forma deprecativa sit necessaria in sacramento extremæ unctionis. De forma Ambrosiana istius sacramenti, de partibus corporis inungendis. Vide num. 68 ad 78.

Plures presbyteri olim etiam in ecclesia Latina, ut hodie apud Græcos extremæ unctionis sacramentum ministrabant, num. 52 et seqq. et num. 80 ad 85.

F

FALCIDIA (III, 950).

Falcidia quid sit, quale motivum ejus originis, et a quo sic dicta. Vide *verb.* Falcidia, num. 1, 2, 5.

Trebellianica quid sit, a quo sic dicta, in quo differat a Falcidia, num. 4 ad 7 et infra n. 53.

Falcidia ex quibus bonis detrahatur, et ad quid teneatur hæres præcedens hujusmodi detractionem, pro qua detrahenda quæ quantitas bonorum attendi debeat, num. 8 ad 14.

Falcidia ex quibus bonis detrahi non possit, et an sit, et quomodo detrahenda inter duas causas pias, num. 15 ad 24.

Falcidia non habet locum in testamento militis, num. 25.

An, quando, et quomodo possit testator prohibere Falcidiæ detractionem, num. 26 ad 31.

Falcidia non potest detrahi ab hærede, qui non conficit Inventarium, num. 32.

Quæ dicta sunt de Falcidia an, et quomodo intelligenda sint etiam de Trebellianica, num. 33 et 34.

Liberi præter legitimam an possint etiam deducere Falcidiam vel Trebellianicam, num. 35, 36 et 37.

Recensentur ea, quæ a jure novo correctæ sunt quoad legem Falcidiam, num. 38.

Quomodo æstimatio Falcidiæ ineunda in annis legatis et in legata alimentorum, n. 39.

FALSUM, FALSARIUS (III, 960).

Falsum quid sit, et ad ejus crimen quot requirantur. Vide *verb.* Falsum, Falsarius, num. 1 et 2 et num. 90 et 91.

Falsum principaliter quatuor modis committitur, id est dicto, scripto, facto, usu, seu potius abusu, num. 3.

Dicto crimen falsi quinque modis committitur, et singuli assignantur, et explicantur, num. 4 ad 9.

Scripto crimen falsi sex modis committitur, et singuli assignantur ac explicantur, num. 10 ad 15.

Facto committitur quindecim modis, et singuli assignantur, et explicantur, num. 16 ad 32.

Infinite sunt species falsi, sed ad duo summa capita referri possunt, ad falsum scilicet testamentarium, et ad falsum nummarium, num. 90.

Explicatur Lex 15, § 1 ff ad leg. *Cornel. de Fals.*, num. 91 et seqq.

Falsum circa monetam quibus modis committatur, num. 33 ad 36.

Usu, seu potius abusu, dupliciter committitur crimen falsi, et assignantur, num. 37 et 38.

Litteræ apostolicæ falsari possunt novem modis, et assignantur, num. 39.

Pœnæ falsantium litteras apostolicas assignantur, et luculenter explicantur, num. 40 ad 52 et num. 87, 88.

Nomine litterarum apostolicarum in ordine ad pœnas contra earum falsarios quid veniat, vel non, num. 53 ad 60.

Falsificantes litteras papæ, et imperatoris, regis, principis supremi, proregis, magistratus, vel alterius tribunalis qua pœna puniantur, num. 61, 62 et 63.

Clericus falsificans sigillum principis, aut litteras episcopi, aut capituli, qua pœna puniendus, num. 64 et 65.

Regulares, et præcipue ordinis Minorum falsificantes litteras prælatorum qua pœna puniantur, num. 66 et 67.

Pœna ordinaria circa nobiles falsarios quæ olim fuerit, et quæ nunc sit, num. 68.

Pœna falsi testis in causis civilibus, vel criminalibus quæ sit, et quid si testis falsus sit clericus, num. 69, 70 et 71.

An lege Cornelia teneatur is qui non falsum testimonium dixit, sed verum renuit, num. 92.

An in eandem legem incidat, qui pecuniam ad testimonium dicendum accepit, nec tamen producentem, sed adversarium ipsius testimonio adjuvit, num. 93.

Pœna notarii scribentis falsum testamentum vel instrumentum et falsificantis manum alicujus, et copiam ab originali diversam exemplans quæ sit, num. 72 et 73.

Pœna advocati, vel procuratoris, vel judicis falsum committentis quæ sit, num. 74 et 75.

Pœna falsificantium legitimas mensuras, et fabricantium falsas monetas quæ sit, num. 76 et 77.

Pœna impediendum aliquem testari, vel jam factum testamentum mutare, vel ad testandum compellendum quæ sit, num. 78.

Pœna supponentis falsum partum quæ olim fuerit, et nunc sit, num. 79.

Pœna eorum, qui falsum committunt occultando, subripiendo, lacerando scripturas, etc., quæ sit, num. 80.

Assumens nomen curiæ, vel magistratus, cum non sit talis, qua pœna puniendus, num. 81, 82 et 83.

Aliorum falsariorum pœnæ, num. 84.
Ad hoc, ut quis de *Falso* pœna ordinaria puniri possit, quid requiratur, num. 85 et 86.

FAMA (III, 979).

Fama, opinio, existimatio idem significant. Vide *verb.* Fama, num. 1.

Fama quid sit, unde sit dicta, et duplex assignatur, et explicatur, num. 2 ad 6.

Fama proprie loquendo non dicitur nisi bona sit, et ut talis explicatur, num. 7, 8 et 9.

Fama interdum accipitur pro infamia, num. 10, et *verb.* Infamia, *per tot.*

Fama in quo differat a rumore, et iste quid sit, num. 11 et 12.

Ut fama probet, quid requiratur, num. 13 ad 16.

In concursu famæ bonæ, et malæ, quæ sit præferenda, num. 17.

Fama per quid probari possit, num. 18.

Fama an, et quando per se faciat plenam probationem, num. 19 ad 26.

Fama impediendi an, et quando sufficiat ad impediendum matrimonium, num. 27 ad 32.

Rumor an sufficiat ad impediendum matrimonium, num. 33.

Fama impediendi non sufficit ad impediendum matrimonium contractum, num. 34.

Quid de fama publica existente contra clericum fornicarium, num. 35 et 36.

Fama non potest prævalere veritati, et affirmativa an prævaleat negativæ, num. 37 et 38.

An homini sit dominium in famam suam, num. 39 et 40.

An quis cum periculo suæ famæ alterius famam teneatur sustinere, num. 41.

FAMILIA (III, 987).

Familiæ nomen quid importet. Vide *verb.* Familia, n. 1.

Familia alia dicitur effectiva, et alia contentiva, et quæ sit utraque, n. 2.

Ut quis dicatur de familia contentiva quid requiratur, n. 3.

Familia contentiva alia est proxima, seu proximior, et alia remota, seu remotior; et quæ sit utraque. Et in istarum concursu, quæ intelligatur vocata, n. 4 et 5.

Familia appellatione quales agnati veniant. Et unde in hac re mens testatoris intelligi possit, indicatur, n. 6 ad 10.

Quando vocata est familia in genere, qualis intelligenda sit. Et quid si plures existant Columnelli, n. 11 et 12.

Agens ad fideicommissum tanquam unus de familia testatoris, quid probare debeat, n. 13.

Contendens succedere in majoratu instituto ad favorem proximorum collateralium de familia, quid probare debeat, n. 14.

Majoratus institutor quoties vocat masculos de sua familia, quales intelligantur vocati, n. 15.

Femina an veniant in appellatione familiae, n. 16, 17 et 18.

Quid quando plures familiae vocatae sunt successive ad beneficium jurispatronatus, et quid si plures sint passive vocati, n. 19 ad 22.

Vocatis proximioribus de duabus familiis distinctis cui competat presentatio, n. 23.

Quid si vocentur plures familiae cum lege quod presentatio pertineat ad proximiores et seniores, n. 24.

Quid si juspatronatus activum reservetur seniori de familia, et passivum omnibus de familia, num. 25.

In paritate vocum, qui preferendus sit, n. 26, 27 et 28.

Major pinguedo vocis, an det praelationem, num. 29.

Verba concessionis *ipsis posterisque suis*, et *post illorum obitum seniori*, et *antiquiori duntaxat de domo illorum*, quomodo intelligenda sint, et quid, quando vocatur proximior, et antiquior de familia, n. 30 ad 33.

Quid si juspatronatus spectet ad tres familias proximiores, n. 34.

Vocati per posterius non possunt impedire clericatum favore prius vocati, n. 35.

Quid si concurrant laici de linea primo vocata, et clericus de linea secundo vocata, n. 36, 37 et 38.

Vocatus in juspatronatus passivo non potest preferri per patronum, n. 39.

Passive vocatus quis dicatur, et quando dicatur presentatus a fundatore, et quid si patronus recuset eum presentare, n. 40, 41 et 42.

Oppositio passive vocati habetur pro presentatione, n. 43.

Ordinarius conferendo jure devoluto ad quid teneatur, n. 44 et 45.

Presentatus per medietatem vocum, et habens gratiam apostolicam cum derogatione alterius medietatis cui preferatur, n. 46.

Habens unam vocem privativam, et alteram cumulativam, cui preferatur, n. 47.

Clericus in paritate gradus preferatur laico. Et inter pares gradu æque dilectos quis preferatur, n. 48 et 49.

In beneficio licet sacerdotali in habitu preferatur sacerdos clerico, n. 50.

Ubi fundator requisivit sacerdotium in habitu, quis preferri debeat, n. 51.

Civibus et parochianis tanquam compatronis competit privilegium praelationis in paritate vocum. Et compatronis in casu, competit de jure, n. 52 et 53.

Habens qualitatem sanguinis, et patronalem, cui preferendus sit, et compatronis in paritate vocum cui preferri debeat, n. 54, 55 et 56.

Presentatus in paritate vocum cui preferri debeat, n. 57.

In beneficiis vere sacerdotalibus sacerdos aptitudine, et de sanguine, cui preferendus, n. 58.

Quatuor exornatas ad hunc articulum quaestiones vide n. 59 ad fin.

FAMILIARIS (III, 1001).

Familiarium nomine qui veniant, et quid requiratur ut quis familiaris dicatur. Vide verb. Familiaris, n. 1, 2.

Familiaritas vera, et actualis, quæ sit, et quid requiratur ad eam contrahendam, n. 3 et 4.

Ut probetur vera familiaritas, quid concurrere debeat indicatur, et explicatur, n. 5, 6 et 7.

Familiares papæ quibus gaudeant privilegiis, a quibus oneribus sint exempti, et qui sint, qui tales appellantur, n. 8 ad 17.

Familiares cardinalium a quorum jurisdictione sint exempti, quibus gaudeant privilegiis, quid circa beneficia ipsorum, et qui tales vocari possint, n. 18 ad 29.

Nuntius cui nequeat familiaritates concedere, n. 30.

Episcopus quando possit, vel non, familiares suos ad ordines promovere absque ordinarii licentia, vel cum ipsis dispensare; et quid si episcopus sit titularis, n. 31 ad 41.

Familiares papæ, cardinalium, et episcoporum in curia residentium, an possint a vicario Sanctissimi ad ordines promoveri, n. 42.

Cardinales presbyteri quos ordines conferre possint suis familiaribus triennialibus, et ut quis ad hunc effectum familiaris dicatur et quomodo triennium computari debeat, indicatur, n. 43 ad 46.

Episcopus quod canonicos familiares possit assumere; et an isti lucrentur fructus suarum prebendarum si non resideant tempore familiaritatis, n. 47 et 48.

Familiares, et alii ministri episcopi quamvis titularis an gaudeant privilegio fori, n. 49, 50 et 51.

Quinam sint familiares episcopi, qui gaudere possunt privilegio fori, n. 67.

Unde repetendum sit jus episcoporum ordinandi suos familiares triennales, n. 68 et seqq.

Quenam requisita concurrere debeant, ut episcopus ordinare valeat familiares suos triennales, n. 70.

An episcopus, sicut potest ordinare familiarem suum triennalem, ita impertiri ipsi possit litteras dimissoriales, ut ab alio episcopo ordinari valeat, n. 71.

Episcopi non tenentur dare notam suorum familiarium curiæ laicali, n. 52.

Cognitio causæ actualis familiaris archiepiscopi deferentis arma prohibita, ad quem spectet, num. 53.

Quid si familiaris nuntii in carcerem mittatur ob delationem armorum prohibitorum a curia laicali, vel aliquod attentatum fiat a regiis ministris in personam familiaris archiepiscopi, num. 54, 55 et 56.

Fiscalis episcopi extra curiam degens in aliquo loco diocesis an gaudeat privilegio fori, n. 57.

Familiares, et ministri inquisitionis quibus gaudeant privilegiis, si delinquentes, quomodo puniri debeant, et ad quid teneantur, n. 58 ad 65.

Familiares, ac domestici degentes in monasteriis regularium, an satisfaciunt præcepto Paschali sumendo Eucharistiam ab ipsis regularibus, n. 66.

Familiaritas cum Judæis, et hæreticis qualis, et quando sit prohibita Christianis. Vide verb. Famuli, n. 49 ad 25, Hæreticus, n. 17 ad 36, Hebræus, fere per tot.

FAMULI, FAMULÆ (III, 1009).

Famuli et famulae monialium, ac regularium in

quibus parochio subijciantur. Vide verb. Famuli, n. 2 et 3.

Quando regulares eisdem possint sacramenta ministrare etiam tempore paschalis ac extremæ unctionis, et sepulturam dare, n. 31, 32.

Famuli et famulae quæ teneantur suis dominis præstare, et quando, et quomodo peccent ratione inobedientiæ, vel negligentia, vel rei domesticæ ablationis, vel discessionis ante lapsum terminum, n. 4 ad 11.

Sententia ab auctore allata castigatur, in nota ad n. 11.

Famulus quando peccet, vel non, si in actionibus ad peccatum tendentibus domino cooperetur, n. 12 ad 16.

Famuli et famulae coacti laborare die festo, quando hoc eis liceat, et quando excusentur ab audientia Missa in die festo, n. 17 et 18.

Famulis an et quando liceat Judæis, vel hæreticis famulari, n. 19 ad 23.

Famuli et famulae, si judicent salarium suum esse nimis parvum, an possint uti occulta compensatione, n. 26 et 27, et verb. Compensatio.

Quando, et de quibus famuli et famulae possint facere eleemosynam. Vide verb. Eleemosyna.

FEMINA (III, 1025).

Femina an admitti possit ad sacros ordines, et quid de diaconissis, presbyterissis, episcopissis, ac de papissa Joanna. Vide verb. Femina, num. 1 ad 4.

Femina potest habere potestatem jurisdictionis, et sic inspecta quid possit, vel non circa clericos, num. 5 ad 8.

Femina an docere possit, n. 9.

Femina in Ecclesia tacere debent, n. 10.

Femina habens jurisdictionem an possit publice benedicere, n. 11.

Femina non potest pro ministro servire sacerdoti ad altare, n. 12.

Femina utens veste virili an peccet, n. 13.

Femina turpiter se ornans, vel unguentis se fucans, vel pectore nudato incedens, quando peccet, vel non, n. 14 ad 20.

Ad num. 14 auctor. Vide, *ibid.* in nota.

Et ad num. 20. Vid. *ibid.* in nota.

Femina an et quando possit se conspiciendam offerre illi a quo scit se turpiter amari, n. 21 ad 28.

Auctoris contradictio ostenditur, in not. ad num. 26.

Femina an et quando permittere possit tactum sui, vel osculum, vel amplexum, n. 27 ad 30.

Sed ad num. 30, auctor. Vide notata, *ibid.* in nota.

Femina an et quando possit accipere munera ab amasio. Et an teneatur ad restitutionem, n. 31 ad 34.

Reprehenditur auctor, num. 33, *ibid.* in nota.

Femineus sexus in quo sensu dicatur devotus, n. 35.

Femina quædam viginti duos habuit maritos, et deinde nupsit viro, qui viginti sepeherat uxores, n. 36.

Expenditur dictum Ecclesiastici, cap. xli, vers. 14: *Melior est enim iniquitas viri, quam mulier*, etc., n. 37.

Expenditur quid sit mulieres remotas esse ab omnibus officiis civilibus vel publicis ad leg. 2 ff. De reg. jur. num. 38 et seqq.

FENESTRÆ (III, 1025).

Nemo potest in muro alieno sine servitute fenestram construere, vel aperire; et præcipue in ecclesia, quod prohibetur tum a sancto Pio V, tum a variis Sacre Congregationis decretis. Vide verb. Fenestræ, n. 1 ad 6.

FERRAR. VIII.

Fenestræ respicientes in monasteria monialium non sunt permittendæ; et an claudendæ quæ existunt, et quomodo construendæ, vel destruendæ mansiones monasteriis propinquæ, n. 7 ad 12, et n. 20.

Sed vide ad materiam distinctionem, n. 23 et seqq.

Monialium fenestræ cujus altitudinis esse debeant, et fenestræ communionis an possint collocatoriis inservire, n. 13 ad 16.

Fenestræ regularium quomodo et quando claudi debeant, si habeant prospectum in vicinas aedes sæcularium, *ibid.* n. 17.

Fenestrarum aperiitioni quando locus sit in monasteriis monialium, n. 18.

An liceat monialibus usus telescopii, n. 19.

FERRAGOSTO.

Vide verb. Ferragosto, per totum.

FESTA (III, 1029); FESTIVITATES (III, 1029).

Festa, quæ nunc sunt de præcepto, enumerantur. Vide verb. Festa, n. 1.

An liceat episcopis in sua diocesi dies festos indicere, n. 2 et 3.

Affertur decretum super electione sanctorum in patronos, et explicatur, et quæ promissio in tali electione fieri nequeat indicatur, n. 4 ad 7.

Princeps laicus an possit diem festum instituere, et ad hoc an requiratur populi consensus, et populus an possit cogi ad ejus observantiam, num. 8 ad 11.

Festa de præcepto sunt ab omnibus observanda, et quid sit festum sanctificare; et an liceat, vel quid permittatur tali die laborare, n. 12 ad 19.

Licentia laborandi diebus festis a quo petenda, et quomodo concedenda sit, n. 20 ad 25.

Licentia vendendi diebus festis a quo concedenda sit, et diei festivi bannimentum ad quem spectet, n. 24 et 25.

Edictum curiæ laicalis super diebus festis in episcopi præjudicium an valeat, n. 26 et 27.

Pœna pro transgressione festorum imponenda qualis esse debeat, indicatur, n. 28, 29 et 30.

Episcopus an possit laborandi diebus festis licentiam denegare, et an pro tali licentia possit aliquid exigere, n. 31 ad 34.

Dispensare super observatione festorum an spectet etiam ad vicarium quamvis foraneum, n. 35.

Festa ab episcopis instituta an sint ab omnibus eorum subditis observanda, et an possint de novo aliqua instituere, n. 36 et 37.

Regulares an et quibus possint concedere licentiam laborandi diebus festis, n. 38, 39 et 40.

Festa mobilia in die Epiphaniæ quis publicare debeat, et an regulares possint ea annuntiare in eorum ecclesiis, n. 41 et 42.

Regulares an cogi possint ad diem festorum observantiam, et dies festus titularis an possint monialibus prohiberi, n. 43 et 44.

Festivitas alicujus sancti cum majori pompa celebrari debet in ecclesia ejus nomini dicata; et duæ ecclesiæ vicinæ an possint eadem die idem festum celebrare, n. 45 et 46, et verb. Visitatio in fine.

Festum sancti Antonii Patavini a quibus possit eadem solemnitate die celebrari, n. 47 et 48.

Quid si festum Annuntiationis beatæ Mariæ Virginis vel sancti Joseph, occurrerint in feria sexta Parasceve, vel Sabbato sancto, vel feria quinta in Cœna Domini, n. 49 ad 53.

Quid si festum sancti Matthiæ occurrat feria quarta Cinerum, n. 54.

Festum sanctissimi Corporis Christi a quo institutum, quæ sint motiva ipsius institutionis, a quo revelata talis institutio, ubi primo fuerit celebratum, et alia ad solemnem ejus processionem spectantia expenduntur, n. 55 ad 70.

Festa Immaculatae Conceptionis beatae Mariae Virginis, sancti Joseph, sanctae Annae, an ab omnibus de precepto observanda sint, Vide *verb.* Festa, num. 71, 72 et 73.

Festum sancti Patris Francisci a quibus indictum fuerit de precepto, et a quo ablatum, n. 74.

Festum Omnium Sanctorum qua ratione celebratur, n. 75.

Festum sanctorum Fabiani et Sebastiani an una simul celebrandum, n. 76.

Festa de sanctis Veteris Testamenti celebrari possunt, n. 77.

Festum de patrono principaliori loci quomodo celebrandum, n. 78.

Mercatus an fieri possit diebus festis, num. 79.

Quid stabiliverit Benedictus XIV, pro diebus festis, n. 81 ad 139.

Catalogus effertur episcoporum et diocesum qui usque ad annum 1748 petierunt, et executi sunt facultatem diminuendi dies festos, num. 140.

Quatuor potissimum discutuntur circa dies festos, Et quidem I. Quis possit indicere dies festos, num. 141.

II. Quid importet observatio dierum festorum, num. 142.

III. Quis possit dispensare super observatione dierum festorum, num. 143.

IV. Quis animadvertere possit in violatores dierum festorum, num. 144.

Festivitates et solemnitates novorum beatorum, et sanctorum a quibus prius, et quomodo sint peragenda in ordine fratrum Minorum, Vide *verb.* Cultus sanctorum, num. 90.

Quoad peregrinos et advenas circa festa, Vide *verb.* Lex, art. 5, num. 40.

FETUS.

Fetus animati et inanimati abortum procurantes, consulentes etc., quas penas incurrant, Vide *verb.* Abortus, et *verb.* Poena, art. 2, num. 50.

FEUDUM (III, 1067).

FEUDUM QUOAD EA QUAE CONCERNUNT EJUS ORIGINEM, NATURAM, ET DIVISIONEM.

Feudum unde originem habeat, ejusque nomen derivetur, Vide *verb.* Feudum, art. 1, n. 1 ad 5.

Feudi definitio traditur, et explicatur, num. 4 ad 9.

Assignantur et explicantur decem feudi divisiones, num. 10 ad 33.

Feudum ecclesiasticum quid sit, num. 34.

Feudum ecclesiasticum in sensu lato, et stricto, num. 35.

De origine et occasionibus feudi ecclesiastici in sensu stricto, num. 36.

Utrum feudum ecclesiasticum in dubio proprium an improprium censi debeat, num. 37, 38 et 39.

Num feudum ecclesiasticum subsit juri communi feudali, num. 40.

FEUDUM QUOAD EA QUAE CONCERNUNT ILLOS QUI DARE, ET ACCIPERE, ET SUCCEEDERE POSSUNT IN FEUDUM.

Qui dare possint in feudum, et quae bona, Vide *verb.* Feudum, art. 2, num. 1 ad 5.

Papa noviter assumptus, et cardinales in assumptione pilei, et sede vacante in conclavi, quid promittere et jurare debeant de non infeudandis civitatibus, oppidis, ac aliis locis sanctae Romanae Ecclesiae, et jam infeudata, ac sanctae sedi devoluta, vel pro tempore devolvenda, an incorporata eidem sanctae sedi censi debeant, n. 6 ad 12.

Qui feudum accipere possunt indicantur, n. 13 ad 17.

Succedunt in feudis primo loco descendentes filii et nepotes, et quales filii, et quomodo inter se succedant indicantur, n. 18 ad 25.

Ascendentes an succedere possint in feudum, et

ipsis deficientibus, quis et quomodo succedere debeat gradatim, n. 26 ad 32.

Clerici et religiosi in quibus feudis succedere possint, vel non, n. 33, 34 et 35.

Monasterium bonorum capax in quibus feudis, et cujus loco succedere possit, n. 36 ad 40.

Feminae, et descendentes ab eis masculi, an et in quibus feudis succedere possint, n. 41 ad 45.

In feudis successio quomodo introducta, num. 46.

Quatenus prohibeatur praelatus bona Ecclesiae infeudare, n. 47 et seqq.

FEUDUM QUOAD EA QUAE CONCERNUNT MODOS QUIBUS ACQUIRITUR, CAUSAS OB QUAS AMITTITUR, ET JURA, ET OBLATIONES, QUAS RATIONE IPSIUS HABENT TAM DOMINUS, QUAM VASSALLUS.

Feudus tribus modis acquiri potest, et assignantur singuli, Vide *verb.* Feudum, art. 3, n. 1.

Per pactum quid intelligatur, n. 2.

Investitura quid, et quotuplex sit, et an requiratur ad acquirendum feudum, n. 3 ad 7.

Feudum acquiratur etiam praescriptione, et quid necesse sit ad sic acquirendum innuitur, n. 8 ad 13.

Feudum an et quomodo acquiratur successione, Vide *art. antec.* num. 18 et seqq.

Feudum quot modis amitti ac finire possit, et assignantur causae talis amissionis, n. 15 ad 24.

Feudum amissum ob aliquam ex dictis causis ad quos revertatur, n. 25.

Jus competens domino directo feudi, et obligationes domini directi erga vassallum assignantur, n. 26 et 27.

Jus competens vassallo ejusque obligationes erga dominum directum assignantur, num. 28, 29 et 30.

Vassallus quid possit vel non circa feudum, absque consensu domini, n. 31 ad 46.

Agnati remotiores an et quando possunt feudum alienatum revocare, num. 47 et 48.

An liceat alienare feudum ad ratificationem domini, n. 49.

De successione in feuda ecclesiastica, num. 50 ad 58.

In dubio feuda ecclesiastica feminina potius quam haereditaria praesumi debent, n. 53.

Quomodo praelatus se gerere debeat circa feloniam in feudis ecclesiasticis commissam, n. 56.

Remissio feloniae in feudo ecclesiastico ad quem spectet, num. 57 et 58.

FIDEICOMMISSUM (III, 1093).

Fideicommissum quid sit, Vide *verb.* Fideicommissum, num. 1.

Heres, qui jubetur haereditatem restituere; et ille, cui restituitur, quomodo vocetur, num. 2 et 3.

Fideicommissum quomodo dicatur, et quando ejus usus inceperit, n. 4 et 5.

Fideicommissum aliud est universale, et aliud particulare, aliud purum, et aliud conditionale, et singula explicantur, n. 6 ad 9.

Fideicommissum rursus subdividitur in restitutorium et conservatorium: et in ordinarium et extraordinarium, et singula describuntur, num. 10 et 11.

Substitutio quid, et quotuplex sit, n. 12.

Substitutio fideicommissaria quid sit, n. 13.

In fideicommissis universalibus ordinato ab ascendente, quomodo intelligendae sint substitutiones factae, n. 14.

Non decedit sine liberis, qui unicam habet prolem sive masculinam, sive feminam, n. 15.

Si filius gravatus in testamento patris haereditatem alteri restituere, si sine liberis decesserit, ingrediatur monasterium bonorum capax ibique pro-

FIDES (III, 1121).

steatur, an excludatur substitutus, et succedat monasterium, Vide *verb.* Fideicommissum, n. 16 ad 22.

Fideicommissum an et quando vendi, pignori, vel hypothecari possit, n. 23 ad 29.

De fideicommissis haereditati praesenti inuncto, n. 30, 31.

Num ad validitatem hujus fideicommissi requiratur praeter haereditatis praesentiam etiam ejusdem haereditatis promissio, n. 32 et 33.

Quid fideicommissum conventionale, n. 34.

An fideicommissum conventionale esse possit universale, scilicet, de tota haereditate, vel parte ipsius, n. 35.

An fideicommissum conventionale constitui possit in favorem tertii, n. 36.

In fideicommissis conventionalibus licet universali locus non est quartae Trebellianicae, num. 37.

Fideicommissum reciprocum simpliciter et reciprocum lineare quid sit, num. 38.

Fideicommissa per acta inter vivos constituta; et quomodo a fideicommissis ultima voluntate relicta differant, num. 39 ad 41.

Jus liberorum in hujusmodi fideicommissis successione, num. 42.

FIDEJUSSIO, FIDEJUSSOR (III, 1103).

Fidejussio quid sit, et quomodo fieri possit, unde dicatur et quis sit fidejussor, Vide *verb.* Fidejussio, n. 1, 2 et 3.

Super qua re fidejussor dari et fidejussio constitui possit, n. 4, 5 et 6.

Fidejuberi qui possit, n. 7.

Fidejuberi prohibetur milites et mulieres, n. 8 et 9.

Clerici ac ecclesiarum praelati quando possint vel non fidejuberi, num. 10 ad 16.

Reprehenditur auctor, num. 10 et 16, probaturque clericos nec jure civili, neque canonico prohiberi a fidejuberendo, num. 56 ad 59.

Fidejuberi an et quando liceat religiosi, n. 17, 18 et 19.

Fidejussor quando et ad quid obligari possit, et ipse ad quid teneatur, vel non, num. 20 ad 25.

Fidejussoris obligatio an transeat ad ejus haeredes, num. 26.

Si plures sint fidejussores super eodem debito, ad quid teneantur, num. 27, 28 et 29.

Fidejussor an et quando conveniri possit, vel non, n. 30 ad 33.

Fidejussor in pluribus casibus potest petere liberationem a fidejussione etiam antequam solvat, et singuli casus recensentur, num. 36 ad 43.

Principalis debitor ad quid teneatur erga fidejussorem, n. 44 et 45.

Fidejussor an possit in compensationem fidejussionis aliquid recipere, n. 46, 47 et 48.

Creditor an possit aliquid accipere pro liberatione fidejussoris, et an possit compelli ut amoto uno, alium admittat fidejussorem, n. 49, 50 et 51.

Fidejussores plures in solidum obligati respectu debitoris an etiam sint alteri ad invicem fidejussores, et quid possint in casu tam ad invicem quam contra debitorem principalem, num. 52 ad 55.

Fidejussor in criminalibus quid, num. 60.

Fidejussor an, quando et quomodo, gaudeat privilegio expectandi debitoris excussionem, num. 61 ad 66.

Si fidejussor hoc privilegio uti vel nequeat, vel nolit, altero cedendarum actionum remedio succurritur, et quid illud remedium, num. 67 et 68.

An et quando fidejussor solutum repetere queat; quando et quomodo a fidejussione liberetur, num. 69, 70 et 82.

Tria fidejussorum genera referuntur et explanantur; necnon et illorum effectus et consequentia, num. 70 ad 81.

Fidei vocabulum plures habet acceptiones, Vide *verb.* Fides, n. 1.

Fides quotuplex sit, ejusque traditur definitio, n. 2, 3 et 4.

Hac fide quid credat fidelis, et quare vocetur Catholica, n. 5 et 6.

Fides Patrum Veteris Testamenti an fuerit eadem ac nostra, n. 7 et 8.

Fides divina secundum habitum, et secundum actum, et quomodo una, vel multiplex, et quomodo ac quibus necessaria ad salutem, n. 9 et 10.

Fides explicita de existentia veri Dei et remuneratoris quomodo ad salutem necessaria, n. 11.

Mysteria sanctissimae Trinitatis et Incarnationis an sint explicitae credenda necessitate media, n. 12 ad 18.

Fideles usum rationis habentes quid et quomodo teneantur scire et credere, n. 19 et 20.

Fideles usum rationis habentes pro precepto, quoties et in quibus casibus obligentur ad elicendum actum internum fidei, n. 21 ad 27.

Nulla casu licet fidem externe negare, et aliquando tenemur externe profiteri, n. 28 et 29.

Preceptum confessionis fidei externae duplex assignatur; et quando per utrumque ad fidei confessionem obligemur, num. 30, 31 et 32.

Quibus signis, quibus personis, et quando liceat fidem occultare, num. 33 ad 36 et in nota ad num. 25.

An liceat laicis personis de mysteriis fidei publice vel private disputare, num. 37 ad 42.

Auctoris sententia moderatur, in nota ad num. 37.

Qui sint orthodoxi, et qui heterodoxi. Quae sit fides viva, et quae mortua, num. 43 et 44.

In damnatis et demonibus non exstat fides divina; exstat vero in animabus purgatorii, num. 45.

Mysteria fidei quomodo exploranda sint, num. 46, ubi et de voce Neophytus.

A Benedicto XIV sapienter de fide decreta, num. 47 ad 54.

Quid sit factio sine fidem negare, num. 55.

Sex indignantur modi quibus factio suo qua dicitur fidem negare, num. 56 ad 61.

Si ritus indifferentes occurrant, tutius est ut Catholici quoad fieri possit, ab illis abstineant, n. 71.

Implicitae contra orthodoxae fidei confessionem peccari quinque modis probatur, num. 62 ad 66.

Num de fide cum haereticis et de infidelibus disputare liceat. Quibus et quomodo id liceat, num. 67 et 68.

Ut missionarii apostolici conventum indicant ecclesiasticum quinque requiri conditiones ostenduntur, num. 69, 70.

FIDEI PROFESSIO (III, 1143).

Ad fidei professionem, qui teneantur, Vide *verb.* Fidei professio, num. 1 ad 5.

Quae poena sit imposita contra non emittentes debitam fidei professionem, num. 6.

Quae poena sit imposita contra episcopos, aliosque non exigentes et non recipientes a supradictis fidei professionem, num. 7 et 8.

Fidei professio est facienda a Graecis sub propria formula, et facta ab eorum imperatore eadem fuit cum illa quam faciunt Latini, num. 9 et 10.

Quam fidei professionem facere debeant promovendi ad sacros ordines et episcopatum, num. 11 et 12.

Omnes episcopi in principio concilii provincialis, et omnes beneficiati, alique interessentes in principio synodi diocesanae fidei professionem emittere debent, num. 13 et 14.

Canonici et dignitates ecclesiae cathedralis quando